శ్రీగురవే నమః ॥ తాదృశ[illegible] యాదృశ[illegible] [illegible] ప్రకార[illegible] తదా [illegible] సమయ [illegible]
[illegible] తాదృశ [illegible] ప్రవృత్తి [illegible] ప్రకారతా [illegible]
[illegible] ప్రకారతా [illegible] ప్రవృత్తి [illegible] సంబంధ
[illegible] తాదృశ [illegible] ప్రకారతాయాః [illegible] సంబంధ [illegible]
౧ [illegible] సంబంధ [illegible] ప్రకారతాయాం [illegible] విషయ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ఘటత్వప్రత్యక్షత్వప్రకారతా ద్వ్యవృత్తి ఘటాదివృత్తి సముదాయవృత్తిత్వావచ్ఛిన్న తాదృశయావత్ప్రకారతాసమానాధికరణతావచ్ఛేదక ప్రత్యక్షప్రకారక ప్రకారతా భావత్వపర్యాప్త్యవచ్ఛేదకతావచ్ఛేదక
ఘటత్వప్రకారతాంతభావ ద్విత్వసమానాధికరణతావచ్ఛేదకతాదృశప్రకారతాసమానాధికరణ్యాం సమానాధికరణయావదంతర్భావ ద్విత్వ తథా విశిష్టసామాన్య భవనత్వ కలక్షణ
రూపవత్సముదాయ వృత్తిత్వావచ్ఛిన్న తాదృశ తద్వ్యధి ప్రకారతా త్రయ యావత్ప్రకారాది వృత్తి తద్భావాద తద్భావ వత్వ ప్రవృత్తి త్వం ప్రకారతా సంబంధ వృత్తితాః యావత్త్వేనావాదాతుం
ద్విత్వ సమానానుభూత [illegible] ఘట ద్విత్వ విశిష్ట భావ ద్విత్వ సంగత రూపవిశిష్ట జ్ఞాన ప్రకారతాయాం ద్వి ద్విత్వ తాః యావత్త్వేన తత్త్వ ద్విత్వ ప్రకారతా ద్విత్వేన విధ భావ
ప్రకారతా తావచ్ఛేదకతయా తావత్ప్రకారతాసమానాధికరణ్య ప్రలక్షణ సముదాయవృత్తి ద్విత్వ తద్వదతః [illegible] తాదృశ ద్విత్వ తావత్. యాయా ప్రకారతా ద్విత్వ
ద్విత్వం విశిష్ట ప్రకారతా తావత్ సముదాయ ప్రతిజ్ఞా పర్యాప్త వృత్తి సముదాయవృత్తి సముదాయ వ్యాప్తి ద్విః ప్రకారతాతా యాః విశిష్ట జ్ఞాన విషయత్వ సంబంధ ప్రకారతా కత్వ ౭౯
ఏకం భావః తత్సముదాయవంద తాదృశయ ద్విత్వం విశిష్ట భావ ధర్మావచ్ఛిన్న తావత్ప్రకారతా శ్రయ యత్కించిద్ జ్ఞానీయ విషయతా శ్రయ వర్గ వృత్తి పర్యాప్త సముదాయవృత్తి
నిరూపితాదా సన్నాత్మ ద్విత విషయతా స్వా యవిషయజ్ఞానవిశిష్ట తావత్ప్రకారతాశ్రయత్వేన తజ్జ్ఞానీయ విషయతాశ్రయ వర్గ వృత్తి పర్యాప్త సముదాయవృత్తి
తదాదాధ్యసన్నాత్మ సంబంధ ప్రకారతా ద్వి వనగ్న్యాయ పర్యాప్త వృత్తి సముదాయవృత్తి తావత్ప్రకారతా ద్విత్వ యత్కించిద్ జ్ఞానీయ తావచ్ఛేదకత్వ యత్కించిద్ జ్ఞానీయ విషయ
తాయాం ద్విత్వః [illegible] ద్వి విషయతా తం తదృశ భావ ధర్మ తావచ్ఛేదకత్వ సముదాయ ప్రత్యక్ష జ్ఞానప్రత్ర వ్యాప్తి వృత్తిః త్వ సముదాయ విషయతా వ్యాపకత్వ
నిరూపిత సంబంధ యత్కించిద్ తాదృశ జ్ఞాన విషయతా శ్రయ వృత్త వర్గ ద్వి ప్రకార భావత్వతా తావత్ప్రకారత్వ విషయతా శ్రయ వర్గ వృత్తి పర్యాప్త ద్వి ద్విశః తత్తత్ప్రకార
తావచ్ఛేదక విషయతాశ్రయ వృత్తిత్వావ ద్విత్వ ఘటత్వ ప్రత్యక్షవర్గ సముదాయ వ్యాపకత్వ ద్విశః వృత్తిః న విషయతా యావత్తావద్ విశిష్ట ప్రకారతా విశేష య
ప్రకారాది వృత్తి సముదాయ వృత్తి తత్తత్ప్రకారతా తావచ్ఛేదక విషయతా సమానాధికరణ తావత్ తదాశ్రయ ద్వి ద్విసంగ్రహ ద్వికాం యాయా ప్రకారతా తత్తదవచ్ఛేదక విషయతా
ద్విరూపవత్ప్రవృత్తి ద్వ్యవృత్తి ద్విత్వ ద్విత్వనవచ్ఛేద ప్రకార ప్రకారతా తావచ్ఛేదక ద్విత్వ ప్రకారతా ద్విత్వ ద్విసముదాయ విశిష్ట వర్గ విషయతా ద్విరూపతాపర్యాప్త వర్గ వృత్తి విషయతా
విశిష్టజ్ఞాన వ్యాప్య ప్రకారతా ద్విత్వాదితాత్ తత్తద్వర్గ విషయతావచ్ఛిన్న ప్రకారతా ద్విత్వ తత్తత్ప్రకారతావచ్ఛేదకత్వ విషయతా రూపవత్త్వం ప్రవృత్తి సకల వర్గ ద్విత్వ

నత్వయవృత్తిత్వయ॥

తతత్వృత్తిత్వంచ నహి [illegible] యత్రైతి [illegible] ప్రతియోగితావచ్ఛేదకవిషయతాశ్రయవర్ణత్వవ్యాపకత్వ [illegible] తత్తద్వర్ణానాం తావచ్ఛేదకవి
షయతాశ్రయ [illegible] వ్యాపకత్వ [illegible] తదితి [illegible] తత్తద్వర్ణావచ్ఛేదకత్వ [illegible] విషయతావిశిష్టజ్ఞానత్వవ్యాపి
[illegible] తావచ్ఛేదకవిషయతావ [illegible] విషయ
[illegible] వ్యాపకత్వ [illegible] తత్తద్విషయతా [illegible] నానుప
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ఙాతం తత్రసాధ్యశవాక్యస్సంబంధార్థస్యసమదాయత్వేనాదాయాంతివ్యాప్తిరితిజ్ఞానైక్యపివక్తాయాంత్రసంభవఇతి [illegible] త్వం। ప్రతిజ్ఞాప్రతిపాద్యత్వతత్త్వంవిషయకత్వాభావాత్
వహ్నిమాన్కృతాన్యతమస్వరూపత్వార్థకాంతాంవహ్నిదశవిషయతాశూన్యత్వస్యయత్కించిజ్ఞానవిశేషణతావిరహదోషః [illegible] తువాక్యజ్ఞానజన్యతాశ్రయతత్ప్రతిజ్ఞాత్వేపి
బినిశ్చయాన్యతమయజ్ఞంతస్యప్రతిజ్ఞాదిమతత్తుష్టయెనతివ్యాప్తివారణాయప్రకారతాశాంతర్ ఏతేనపర్వతోవహ్నిమాన్ఇత్యాదివాక్యద్వయతద్విషయకత్వపర్వతోవహ్నిమాన్ధూమాదిత్యాయ
విషయకత్వయత్కించిజ్ఞానవత్త్వందాయాతివ్యాప్తివారణాయతద్విషయతాతాంశాంతాతావచ్ఛేదకత్వవిశేషణాన్వయంకృత్యం బాధ్యం [illegible] యత్కించిత్ప్రతిజ్ఞాత్వవత్త్వంతత్
రత్వశూన్యత్వత్రయత్కించిత్పదవైయర్థ్యమితివాచ్యం।ప్రతిజ్ఞాద్వయవిషయకత్వాయవిషయకజ్ఞానమాదాయప్రతిజ్ఞాద్వయసంబంధార్థకానవమదాయతాతివ్యాప్తివారణాయతదాన్నం
[illegible] వృత్తిత్వంవ్యాపకత్వంత్రితయోక్తదోషవారణాయజ్ఞానవిశేషవిపక్షాయాంపక్షతదభావఇతితత్రత్రయాయవాక్యత్రయంసమర్థయతాంప్రతిజ్ఞాఖండవిశేషణావిశ
యత్వరూపాణాంపరస్పరవ్యాప్యతాంనిరూపకత్వయాంత్రిసంభవాంతరస్యానవృత్తిత్వమితితవ్యాప్యత్వవిశిష్టస్యానవృత్తితాంపరస్పరస్యవత్రితయంయత్కించిత్పదవైయర్థ్యంబాధ్
త్వ। [illegible] నస్యానవృత్తిత్వాదిస్వంవంశ్యయత్ [illegible] కత్వంచతాన్యం ప్రాతిస్విక్తాతివ్యాప్తితాంతదవచ్ఛిన్న [illegible] ప్రతిజ్ఞాద్వయతద్విషయకత్వవన్యాయవిషయకత్వంయాంత్రశక్త
త్రిజ్ఞానంతాంత్రయత్స్యయిత్రితివ్యాప్తిరితివాచ్యం।ఏతాంత్రశదయాంపక్షాంవిహాయయత్రిపక్షతద్వతత్ప్రతిజ్ఞాదిపంచకదశకసమదాయసాత్రితయంఇతియత్రవిశేషత్వయ
ప్రతిజ్ఞాత్వవత్త్వంతదుత్తరత్వశూన్యత్రితయవృత్తియత్సమదాయత్వంతద్విశిష్టత్రితయశ్రత్రితివ్యాప్తివారణాయప్రతిజ్ఞాత్వాదిపర్యాప్త్యవచ్ఛేదకధర్మవ్యాపకత్వపర్య
ంతద్విశేషత్వరహితప్రతిజ్ఞాంతిమభాగత్రింతద్విశ్వభాగాంతిమభాగత్వదాశాంతరత్వభాగాంతిమభాగత్వవదయాంత్వంతిమభాగద్వితయాంత్రివంభాగవృత్తిత్వ
సమదాయత్వతదాత్మ్యేనాతిప్రసంగః।తత్తత్వవత్త్వయత్రప్రతిజ్ఞాత్వవత్త్వంతదుత్తరత్వశూన్యత్వంతిమభాగవృత్తితయోక్తసమదాయత్రిత్వమితివాచ్యం।నవ
త్రిసంభవాయాప్రతిజ్ఞాత్వవత్త్వంతదుత్తరత్వశూన్యత్వత్రయత్రితత్వాదికరణాయావత్కించిత్త్వవివక్షణీయతయోక్తదోషాసంగతిరితినచ।తత్
రత్ [illegible] యథాకథంచిత్పూర్వంమస్యానుపూర్వత్వం యాంద్యశయాంద్యశవాక్యానాంశాంద్యశతాద్యశవాక్యవృత్తిసమదాయత్వప్రతిజ్ఞాదిపంచకసమత్రిసత్వేతదా
[illegible] యత్కించిత్పూర్వంపశదిస్యయోఃశక్యాశబ్దానాంశూలవ్యభిచారుదయయాంద్యశయాంద్యశవాక్యానాంతాంపదప్రతిసమదాయమిత్వలక్షణాత్మేనోక్తదోషా

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
2 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

బాధా౽ప్రసంగే౽నన్వయాత్ప్రతియోగితావచ్ఛేదకత్వాదితి [illegible] ప్రతియోగితావచ్ఛేదకాద్యనుయోగితేతి యద్యపి తాదృశ [illegible] దానుయోగితావచ్ఛేదకప్రతిజ్ఞా
తాత్పర్యవిషయపర్యాప్తసంబంధేన [illegible] విశిష్టవృత్తిదుర్వారా । తథాపి ప్రతిజ్ఞాత్వపర్యాప్త్యనవచ్ఛేదక [illegible] వృత్తిత్వముదాయత్వావచ్ఛేదకప్రతిజ్ఞా
త్వపర్యాప్త [illegible] సంభవాత్ [illegible] తాదృశ [illegible] దానుయోగితావచ్ఛేదక [illegible] తస్యప్రయోజనవిరహః [illegible] వృత్తిధర్మ [illegible]
[illegible] దానుయోగితావచ్ఛేదకతయా తదవచ్ఛిన్న [illegible] దానవచ్ఛేదకత్వేన తదవచ్ఛేదేన తాదృశ [illegible] దావగాహిజ్ఞానస్యాపి [illegible] సంభవాదితి వాచ్యం । తద్వృత్తి
తావచ్ఛేదకవ్యాసజ్యవృత్తిధర్మ [illegible] తావచ్ఛేదకావచ్ఛేద [illegible] వగాహిత్వ [illegible] వృత్తిధర్మావచ్ఛిన్నతాదృశరూపవత్త్వావగాహిజ్ఞాన [illegible]
[illegible] వ్యాసజ్యవృత్తిధర్మ [illegible] తావచ్ఛేదకావచ్ఛేద [illegible] వగాహి [illegible] వృత్తిధర్మావచ్ఛిన్నతాదృశ [illegible] దావగాహి [illegible]
[illegible] ప్రతిజ్ఞా [illegible] యోగితావచ్ఛేదక [illegible] ప్రతిజ్ఞా
[illegible] యోగితావచ్ఛేదక [illegible] ప్రతిజ్ఞా [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

౪ [illegible]

దిత్యత్ర ప్రతిజ్ఞార్థ ఘటిత వాంధవః పూర్వ ఇతి భాగే అతివ్యాప్తి వారణాయ ప్రతిజ్ఞార్థ ఘటితత్వ విశేషణ వహ్నిత్వ తయోః న తు ప్రతిజ్ఞార్థ ఘటిత తత్త్వమితి తత్సంగతి
రితి వాచ్యం। పర్వతో వహ్నిమానితి యంథాంశే ప్రతిజ్ఞార్థ పర్యాప్తి తదఘటిత తత్త్వవిశిష్ట ఘటనేన వారణాసంభవాత్ ప్రకృత ఘటిత తత్త్వ వత్త్వ ప్రయోజక వ్యాప్తి రూపా
సాధితదిక్ ప్రతిజ్ఞార్థ ఘటితత్వ పర్యాప్తస్య తదీయ విశేషణ ఘటనాయ నిర్దిష్ట విధేయ సమానాధికరణ ప్రతిజ్ఞార్థత్వ వహ్ని దానుయోగి తావద్ధర్మ సమభివ్యాహృత విశేష
ప్రత్యయ తత్త్వ ఘటిత నాత్రి మానస్య న విషయక తద్విద్వ్యాప్తి సంగతి అన్యథా హేతుత్వ గమన తద్విదాం ప్రతిజ్ఞార్థత్వ వహ్ని దానుయోగి తావద్ధర్మ విశిష్టత్వ
వ్యాప్తి తద్విశేషణ వ్యాప్తి సంగతిః న చ స్వ సమానాధికరణ త్వ। విశేషణానపేక్షిత్వేన అతివ్యాప్తేః సంగతిరితి వాచ్యం ప్రతిజ్ఞార్థ విశిష్టసాధ్య తత్తద్విశిష్ట ప్రతిజ్ఞా
తద్విశిష్ట వహ్నిమద్ధర్మ దానుయోగి తావద్ధర్మ విశిష్ట ప్రతిజ్ఞార్థత్వ అసంభవత్ తత్సమానాధికరణ పర్యాప్తి సాధ్యసామానాధికరణ్య ఇత్యత్ర వ్యాప్యత్వ యదధికరణ
ప్రతిజ్ఞార్థత్వ వహ్నిమద్ధర్మ దానుయోగి తావద్ధర్మ విశిష్ట తదనవచ్ఛిన్న తదా ప్రతిజ్ఞార్థ ఘటితత్వ సమానాధికరణ్య వారణాయ విశేషణ వ్యాప్యత్వ సంగతి ఇతి యత
౦। తథా తదవచ్ఛిన్న సామానాధికరణ్య వ్యాప్తి మితి। యత్ర నిగమనే పక్ష యోః పురుష వృత్తి న పదార్థ యత్ర విశిష్ట ప్రతిజ్ఞార్థ తయో నాతివ్యాప్తి సమానాధికరణ
త్వస్య ఘటిత వృత్తి తత్త్వవత్ తథా విశిష్ట సమాన తద్విశిష్ట వృత్తి వ్యాప్తి దానయోగి తావద్ధర్మ విశిష్ట సాధ్య ప్రతిజ్ఞార్థ వ్యాప్తి పర్యాప్తి వ్యాప్తి
యత్ర ప్రమాణ వ్యాప్యత్వ విశిష్ట నాతివ్యాప్తి సంగతి తావద్ధర్మ విశిష్ట యత్ర విశిష్ట ధారణా సాధ్య తదవచ్ఛిన్న విశిష్ట సమానాధికరణ్య వ్యాప్తి
సాధ్య పక్షతావచ్ఛేదక తావద్ధర్మ విశిష్ట సంబంధేన తత్తద్విశిష్ట విశిష్ట తద్విశేషణ విశిష్ట వ్యాప్తి తదవచ్ఛిన్న సాధ్య విశిష్టత్వ న సంప్రతి
జ్ఞార్థత్వ ఘటితత్వం ప్రతిజ్ఞార్థ విధేయ దానుయోగి తావద్ధర్మ విశిష్టత్వ తద్విశిష్ట సాధ్యవత్ త్వ విశిష్ట దానుయోగి విశేషణ విశిష్ట సాధ్య ప్రతిజ్ఞార్థ
సాధ్య తత్త్వ విశిష్ట తద్విశిష్ట సాధ్య తదవచ్ఛిన్న యత్ర విశిష్ట విషయక తదాశ్రయ సమానాధికరణ పదార్థ యత్ర విశిష్ట సాధ్య సమానాధికరణ యత్ర తదవ పు
న తత్ప్రతియోగి తావద్ధర్మ విశిష్ట తదవచ్ఛిన్న పక్షధర్మత్వ ఇత్యర్థ తదధికరణ తయోః తదవచ్ఛిన్న ఘటితత్వం నానుయోగి తావద్ధర్మ విశిష్ట తద్విశిష్ట సంగతి రితి వాచ్యం। తథా
త్వ విశిష్ట సాధ్య తదవచ్ఛిన్న ప్రతిజ్ఞార్థ దానుయోగి తావద్ధర్మ విశిష్టత్వం ప్రతిజ్ఞార్థత్వం సిద్ధ సాధ్య పక్షధర్మత తద్విశిష్ట సాధ్య ప్రతిజ్ఞార్థ సాధ్య
జ్ఞానం ధారణా యత్ర సమానాధికరణ పక్షధర్మత ఇత్యర్థ నవ్యాప్తి తత్త్వ వ్యాప్తి ఘటిత తదవచ్ఛేదక తావద్ధర్మ విశిష్ట సమానాధికరణ తదపక్షధర్మత ఇత్యత్ర తదాధారణా

తథాహి అవ్యాప్తేరతో ఉదాహరణే [illegible] వ్యాపకతావచ్ఛేదకతయా [illegible] సంసర్గాంశే [illegible] అతిరిక్తవిషయకత్వం [illegible] తత్తద్వ్యక్తి [illegible]
[illegible] సంబంధితత్వవత్ [illegible] తదవచ్ఛేదకతాం [illegible] విషయతాశ్రయ [illegible] సాధ్యతావచ్ఛేదక [illegible]
[illegible] వ్యాప్తి [illegible] సామాన్య [illegible] అతిరిక్తవిషయకత్వం [illegible] తదవచ్ఛిన్న [illegible] తావచ్ఛే
[illegible] విషయతాశ్రయ [illegible] వ్యాపకం [illegible] తత్తద [illegible] అవచ్ఛేదక [illegible] ప్రతియోగి [illegible] వ్యాప్తి [illegible]
[illegible] ఇతి [illegible] వ్యాపకత్వం [illegible] విషయ [illegible] జనకతా [illegible] తత్త
[illegible] విషయతా [illegible] అధికరణ [illegible] ప్రతియోగి [illegible] విషయతాశ్రయ [illegible] అవచ్ఛిన్న [illegible] జనకతావచ్ఛేదకత్వ
[illegible] విషయతాశ్రయ [illegible] అవయవ [illegible] అధికరణ [illegible]
[illegible] ప్రతియోగి [illegible] అతిరిక్తవిషయక [illegible] ప్రతియోగితావచ్ఛేదక [illegible]
[illegible]

[illegible] సమాప్తం॥ [illegible] ప్రత్యక్షఖండం

[illegible]

[illegible] ప్రకారతా [illegible] విశేష్యతా।

। తాన్నిరూపితనియామక [illegible] ధూమవన్నిష్ఠ తావచ్ఛేదకత్వ [illegible] ప్రకారతా [illegible] వ్యాప్తి రితి ధ్యేయం । పర్వత [illegible]
[illegible] అతివ్యాప్తిరితి [illegible] ప్రకారాంతరేణ [illegible] ఇతి । [illegible] తావచ్ఛేదక [illegible]
[illegible] తావచ్ఛేదక [illegible] ఇతి ధ్యేయం । [illegible]
[illegible] ప్రతిబంధకతా [illegible] ధూమ [illegible]
[illegible] వ్యాప్తేః పక్ష విషయతా [illegible] విషయతా [illegible] విషయతా [illegible] ప్రతిబంధకతావ
చ్ఛేదక విషయతా [illegible] ప్రకారతా [illegible] ప్రతియోగి తావచ్ఛేదక [illegible] విషయతా [illegible]
[illegible] సంబంధ [illegible] విషయతయోః [illegible] విషయతా [illegible] ఇతి [illegible] విషయతా [illegible] ప్రతియోగి తావచ్ఛేదక [illegible] ప్రకారతా [illegible]
[illegible] వ్యాప్తేః [illegible] విషయతా [illegible] విషయతా [illegible]
[illegible] తావ [illegible] వ్యాప్తి [illegible] ప్రతిబంధకతావచ్ఛేదక విషయతా [illegible]
[illegible] విషయతా [illegible] తావచ్ఛేదక తావచ్ఛేదక [illegible] తావచ్ఛేదక [illegible] ప్రతిబంధక [illegible] ఇతి [illegible]
[illegible] విషయతా [illegible] ప్రతిబంధకతావచ్ఛేదక [illegible] తావచ్ఛేదక [illegible]
[illegible] ప్రతిబంధకతావచ్ఛేదక [illegible] విషయతా [illegible]
[illegible] ప్రతిబంధకతా [illegible] తావచ్ఛేదక [illegible] వ్యాప్తి [illegible]
[illegible] తావచ్ఛేదక [illegible] ప్రకారతా [illegible] ప్రతిబంధక [illegible]
[illegible] ప్రతిబంధకతావచ్ఛేదక [illegible]
[illegible]

౧ పంచమ్యాదిపదశక్యముఖ్యవిశేష్యతాకసముదాయత్వం వస్తుతస్తు స్వాశ్రయవర్ణఘటితపూర్వవర్తిత్వనిష్ఠప్రకారతానిరూపిత ౧

మూఖ్యత్వేన సముదాయత్వం వహ్నిప్రమితఇత్యాకార అవ్యాప్త్యభిధానాసంగతేః పరంతు స్వాశ్రయ వర్ణఘటితమానవిషయక తద్వవభిన్నసాధ్యవిషయకబోధజనకతావచ్ఛేదకకించిదుత్తరవర్తిత్వ
ప్రకారితానిరూపితకించిత్పూర్వవర్తిప్రకారతానిరూపితత్వం అనంతానాం ప్రయోజ్యవిశేష్యతానాం పంచమ్యాదికసముదాయకత్వమితి తత్తు శ్రీగురుచరణైః వక్తవ్యమ్। యత్ర్యవచ్ఛిన్నతావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్నవిశేష్య
తానిరూపితప్రకారతాపన్నసాధ్యవిశేష్యత్వప్రతియోగికత్వమవిశేషణీయ్యత్వం తథా ఇదం పదైక్యవంతేవ వ్యాప్తిర్నసంగచ్ఛతే॥ తథా అవిచ్ఛిన్నతావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్నవిశేష్యతానిరూపితసాధ్యతావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్నప్రకారతాత్వ
కవిషయతానిరూపితస్వార్థవిషయతాశాలిబోధజనకత్వస్యైవ నివేశ్యత్వే తయోరనయోర్మోక్షః స్వార్థవిశేష్యతానిరూపితసాధ్యనిష్ఠప్రకారతానిరూపితత్వస్య స్వార్థవిశేష్యతయోరంశే వైన విభక్తిపదవ్యావృత్తి
సంగతేః సాధ్యవిషయకత్వస్య ప్రథమపరిత్యాగే నివర్తనాభిప్రాయేణ విభక్తిపదవ్యావృత్తిసంగతేః తత్తల్లిప్యన్తర్భావే ఏవ గంభవాత్ తత్తత్పదపక్షతావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్నవిశేష్యతానిరూపితత్వస్య సాధ్య
అనివేశాదితి కల్పితతత్త్వం హేతుత్వప్రతిపాదకకాకద్యంతత్వం చ స్వాశ్రయయావద్వర్ణవిషయకత్వావచ్ఛిన్నజనకతాకసాధ్యవిషయకబోధనిరూపితజనకతావచ్ఛేదకకించిత్పదపూర్వవర్తి
త్వప్రకారతానిరూపితహేతుత్వప్రతిపాదకాదినిష్ఠవిశేష్యతాసామాన్యకసముదాయత్వం తేనానుశాసనప్రయోజ్యత్వాదికల్పిమఖ్యాపంచమీఘటితవృత్తిరేవ్యాపనయో అతివ్యాప్తిరితి ప
రాస్తం స్వాశ్రయవర్ణత్వవ్యాపకసాధ్యవిషయకయత్కించిద్బోధజనకతావచ్ఛేదకకించిత్పదపూర్వవృత్తిత్వప్రకారతానిరూపితహేతుప్రతిపాదకనిష్ఠవిశేష్యతాసామాన్యకత్వం వాహే
తుత్వప్రతిపాదకాంతత్వం ఏతేనోదాహరణాఘటకయావద్వర్ణవిషయకత్వావచ్ఛిన్నజనకత్వప్రతిజ్ఞా ఉదాహరణేన త్వవిశేషణావైయర్థ్యమితి నిరస్తం। పంచవర్ణ దశత్వాదినా
ం నయేవ్యర్థత్వేన అన్వయాసంభవాత్ అబాధితత్వాదినిరూపితసంచమీఘటితసంగతేః యత్తు వదితానుపూర్వీకత్వం ప్రతిజ్ఞాత్వం తర్హి తూత్తరైత్యాదిరూపయదినావ
౪ కీ తదా తే నైవ ఉదాహరణే ప్రతిజ్ఞాదిపంచకత్వాదివిశేషణావైయర్థ్యం భట్టాచార్యోక్తం। ఇదం తు న సంగచ్ఛతే ఏకదేశవారణాయ ప్రతిజ్ఞాత్వాదివర్తత్వవచ్ఛేదకధర్మవ్యా
పకసముదాయత్వపరతయా తదావయ్యకత్వవసంభవేన తాదృశబాధప్రతియోగితావచ్ఛేదకత్వవ్యాపకత్వనిరుక్తానంభవాదితి। తన్న ప్రతిజ్ఞోక్తరహితూత్తర ఉదాహరణోత్త
రఉపనయోత్తరనిగమనత్వరూప అనుపూర్వీవిశేషావచ్ఛిన్నప్రతియోగితాకభేదప్రతియోగితావచ్ఛేదకపరత్వే వ్యాపకభావానామపన్నసముదాయత్వం పంచకవ్యాపకసముదా
యత్వమాత్రస్యలక్షణాత్వే ఉపనయమాత్రే క్షదేశే అతివ్యాప్తిః ఇత్యతః ప్రతిజ్ఞా పంచకత్వాదివిశేషణావైయర్థ్యం॥ అథ ప్రతిజ్ఞాత్వం స్వార్థవిషయకజ్ఞాన ప్రయుక్తిప్రవృత్తిపాదాయతా

శ్రీరస్తు ॥

ప్రకాశజ్ఞానపంచకాన్యతమనివేశాంశాన్నానుపపత్తిరితిచేన్న వ్యవచ్ఛేదాంశాదేవ వ్యాప్తేః సవర్ణానాం సుభ్రావిశ్లేషకలప్రతిజ్ఞాదిసంధారణ్యభావేనానుగమస్తు ॥ ౫ అథ తాదృశశాబ్దస్యాపర్యా
ప్తిసిద్ధిః అసంభవః ఉక్తపూర్వవారణాయ తాదృశతాదృశానుభావ్యవిషయజ్ఞానావ్యవహితోత్తరత్వస్య జన్యతావచ్ఛేదకఘటకత్వాదితిచేన్న ॥ యాదృశయాదృశానుపూర్వ
ఇతిజ్ఞానవ్యాప్తతత్త్వం తాదృశతాదృశానుపూర్వవిశిష్టజ్ఞానావ్యవహితోత్తరత్వస్య సంబంధతత్తద్విషయకశాబ్దత్వావచ్ఛిన్నజనకతావచ్ఛేదకత్వాదిత్యనుపపత్తి
రితిత్వాయం ॥ పరం ప్రత్యక్షవిహితోత్తరత్వవిశిష్టవిషయతాయాః జన్యతావచ్ఛేదకత్వసిద్ధిప్రయోజనవిరహేణ అసంభవ ఇతిధ్యేయం ॥ యత్తు ప్రత్యక్షజన్యతావచ్ఛేదకత్వే
త్రివారణాయాం నిరూపితవిషయతావారణాయ ప్రవిష్టవిషయతాప్రయోజకవైశిష్ట్యం వివక్షితమిత్యపరం స్పష్టమిత్యన్యే యది ప్రకారితావిషయతాయాం వ్యాప్యతమ
జనకతావచ్ఛేదకత్వప్రవేశేన విరోధాభావాత్ ॥

౮